

علی محمدی^۱، علی اصغرزاده^۲

۱ دانشجوی کارشناسی ارشد معماری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد نور، ایران

flimohammadi@gmail.com

۲ دکترای معماری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد نور، ایران، عضو هیات علمی

ali_asgharzadeh@yahoo.com

چکیده

پرسپکتیو ابزاری تدوینی و ترسیمی نیست بلکه در برگزیده اندیشه‌هایی می‌شود که بیشتر ریشه در تعریف فضا یا نگرش آدمی نسبت به بارهای معنایی فضا دارند. این مقاله جستاری پیرامون مقایسه ادراک فضا توسط پرسپکتیو در نقاشی و معماری جهان غرب و شرق است. در بیشتر پژوهش‌هایی که تا به امروز در مقایسه تطبیقی میان فضای نقاشی و معماری صورت گرفته، به معیارهای ظاهری بسنده شده و پژوهشی در زمینه رابطه مفهومی میان این دو هنر به طور جدی صورت نپذیرفته است. به دلیل تغییر معنا و شکل پرسپکتیو در شرق و غرب، دوره‌های زمانی متفاوتی برای این مقاله انتخاب شده است، از جمله دوران هنر نگارگری، دوران رنسانس و عصر مجازی. با توجه به اهمیت فضا در معماری ایران، به قیاس پرسپکتیو در فضای خیالی مینیاتورهای ایرانی و همچنین در فضای شبکه‌ای پرداخته‌ایم و با توجه به خصوصیات هر یک از آنها و نوع نگاهی که پرسپکتیو در هر دوره داشته، در نهایت به جدولی تطبیقی دست یافته‌ایم که می‌تواند راهگشای تبیین مفهوم پرسپکتیو برای معماری معاصر ایران در عصر مجازی و دنیای شبکه‌ای باشد.

واژه‌های کلیدی: پرسپکتیو، پیوند مفهومی فضای معماری و نقاشی، هنر نگارگری، هنر رنسانس، هنر مجازی.

۱- این مقاله برگرفته از رساله کارشناسی ارشد نگارنده: علی محمدی با عنوان "تحلیل تطبیقی- شناختی پرسپکتیو در معماری و زبان طراحی برج دورنما در فضای عمومی شهرگران" به راهنمایی دکتر علی اصغرزاده و مشاور دکتر محمدرضا حق‌جو می‌باشد که در آبان ماه سال ۱۳۹۳ در دانشگاه آزاد اسلامی، واحد نور از آن دفاع شده است.